

Anmälan mot

Polismyndigheten.

Ev. dokumentref

A259.959/2015 och A454.411/2015

Beskrivning

Sökanden har den 16 juni 2015 lämnat in en förfrågan om allmän handling till polismyndigheten (se bifogad handling). Förfrågan rörde specifikt så kallade webbkakor ("cookies") och webbhistorik ("globalfiler"), som funnits vara allmänna handlingar av regeringsrätten i RÅ 1999 ref 18.

Polismyndigheten meddelade den 29 juni 2015 att man inte ämnade lämna ut de allmänna handlingarna till sökanden eftersom polismyndigheten ansåg att utlämnandet krävde en icke-rutinbetonad åtgärd (se bifogad handling). Sökanden överklagade detta beslut till kammarrätten 19 juli 2015 (se bifogad handling). I mål 6701-15 av den 13 oktober 2015 fann kammarrätten till sökandens fördel att polismyndigheten skulle lämna ut handlingarna (se bifogad handling).

Kammarrätten medgav att den av polismyndigheten valda tekniska lösningen kunde vara skäl till ett något mindre skyndsamt utlämnande av handlingarna än vad som är brukligt. Polismyndigheten dröjde fram till den 8 februari 2016 innan man lämnade ut handlingarna till sökanden (se bifogad handling). För närvarande är polismyndighetens omfattande sekretessklassning i det utlämnade material mål för prövning i kammarrätten (se bifogad handling).

Till saken hör att myndigheten anfört att myndighetschefens val av datorutrustning för webbåtkomst (en Apple Ipad) skulle göra att handlingarna i detta fall inte vore allmänna då det i detta fall skulle krävas icke-rutinbetonade åtgärder för att få ta fram dem. I förarbetena nämns exempel (prop 2001/02:70 s 22) på vad som anses kunna utgöra icke rutinbetonad åtgärd. Där anges att en "kvalificerad, konstruktiv insats" som "nyskrivning av dataprogram" inte är rutinbetonad åtgärd.

En enkel webbsökning visar dock att det redan finns ett antal verktyg för att extrahera de efterfrågade handlingarna från en iPad, inklusive originalverktyg från tillverkaren av den tekniska utrustningen i fråga (Apple). Sökanden finner själv med fem minuters sökning på internet: <https://www.apple.com/se/support/icloud/setup-signin/> Inställningarna för iCloud gör gällande att myndighetspersonalen med en enkel tryckning på tryckskärmen kan se till att alla allmänna handlingar kommer i ett enkelt, exporterbart format. Myndigheten verkar inte ha begagnat sig av denna inbyggda funktionalitet i apparaten. När myndigheten väl har sett till att de allmänna handlingarna sparas i ett flyttbart format finns sedan många andra möjligheter att lämna ut handlingarna: <https://discussions.apple.com/thread/4927279?start=0&tstart=0> "How to Export browsing history in Safari." med tillhörande anvisningar för den av rikspolischefen använda enheten, är en möjlig startpunkt för myndigheten i detta specifika fall. Sådana här tekniska funktioner finns dock för alla operativsystem, webbläsare och elektroniska apparater för slutkonsumenter. Enkla webbsökningar anger att de till och med är mer frekvent förekommande för sådana apparater som inte är Apple-apparater.

Det kan inte anses "kvalificerat" eller "konstruktivt" att begagna sig av redan befintliga verktyg för utlämning av handlingar i form av cookies och globalfiler, oavsett vilken teknisk utrustning man använder. Det har gått 17 år sedan regeringsrätten etablerade att denna form av handlingar är allmänna handlingar, och fortfarande har de flesta myndigheter inte tagit sig för att begagna sig av befintliga tekniska lösningar (som finns för alla webbläsare, operativsystem och elektroniska apparater) för att på ett enkelt sätt lämna ut handlingarna.

I förarbetena (prop 2001/02:70 s. 22) nämns att "såväl den tekniska kompetensen och den tekniska nivån inom myndigheten som den allmänna tekniska utvecklingen av betydelse för vad som från tid till annan kan anses vara rutinbetonat." Den allmänna tekniska utvecklingen är emellertid att verktyg för att exportera och spara sammanställningar av webbkakor ("cookies") och webbhistorik ("globalfiler") blivit vanliga och tillgängliga för alla slutkonsumenter. Myndigheterna gömmer sig istället bakom den direkt efterföljande meningen i proposition 2001/02:70 för att slippa anpassa sin tekniska infrastruktur till de krav som lagen och offentlighetsprincipen faktiskt ställer på dem. Om myndigheterna tillåts göra denna tolkning av proposition 2001/02:70 kommer offentlighetsprincipen på lång sikt att erodera eftersom myndigheterna inte behöver göra annat än att investera i nya tekniska plattformar och arbetsverktyg för sina anställda, för vilka de inte installerat rätt mjukvarulösningar att lätteligen lämna ut handlingar.

Sökanden upplever detta otillfredsställande och anser att riksdagens ombudsmän bör granska frågan närmare.

Anmälarens syn på händelsen

Myndigheten har inte svarat i tid på den första förfråningen 16 juni. Sökanden var tvungen att påminna myndigheten om att den inte svarat, och först efter två veckor fick sökanden svaret att myndigheten inte tänkte uppfylla förfrågan. Efter kammarrättens beslut i mål nr 6701-15 dröjde det fyra månader innan polismyndigheten lämnade ut de eftersökta dokumenten i kraftigt redigerat format, trots de tekniska omständigheterna nämnda ovan. Därutöver har myndigheten i sin tillämpning av informationsteknologi inte anpassat sina tekniska arbetsmiljöer efter gällande rätt, trots att verktyg finns tillgängliga som gör det möjligt för myndigheten att göra detta.

Övrig information

Sökanden har lämnat in ett överklagande av polismyndighetens utlämnade handlingar till kammarrätten den 29 februari 2016 gällande sekretessklassning av uppgifter i de utlämnade handlingarna. Denna prövning påverkar inte ovanstående frågeställningar, som istället rör polismyndighetens skyndsamhet samt undlåtenhet att säkerställa sig tillgång till tekniska hjälpmedel som hjälper myndigheten följa lagen i sin nuvarande utförning.